

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0525U000066

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 17-02-2025

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Пономаренко Яна Сергіївна

2. Yana Ponomarenko

Кваліфікація: к. психол. н., доц., 19.00.06

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-3374-3930

Вид дисертації: доктор наук

Аспірантура/Докторантура: ні

Шифр наукової спеціальності: 19.00.06

Назва наукової спеціальності: Юридична психологія

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 14-03-2025

Спеціальність за освітою: Психологія

Місце роботи здобувача: Харківський національний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571096

Місцезнаходження: пр-т Л. Ландау, 27, Харків, Харківський р-н., 61080, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 64.700.04

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571096

Місцезнаходження: пр-т Л. Ландау, 27, Харків, Харківський р-н., 61080, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571096

Місцезнаходження: пр-т Л. Ландау, 27, Харків, Харківський р-н., 61080, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 15.81.57

Тема дисертації:

1. Психологія особистісно-професійної здійсненності поліцейських
2. Psychology of personality and professional fulfilment of police officers

Реферат:

1. Психологія особистісно-професійної здійсненності поліцейських – Кваліфікаційна наукова праця на правах рукопису. Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора психологічних наук за спеціальністю 19.00.06 «Юридична психологія» (053 – «Психологія») – Харківський національний університет внутрішніх справ, Харків. 2025. Українське суспільство переживає одне з найскладніших випробувань у своїй новітній історії, що докорінно змінює життя, вимагаючи від кожного незламності, адаптивності та внутрішньої стійкості, зокрема від поліцейських, чия службова діяльність і особистісні якості піддаються безпрецедентним випробуванням. У дисертації презентовано результати теоретичного та емпіричного дослідження особистісно-професійної здійсненності поліцейських. Метою дослідження є концептуалізація феномена особистісно-професійної здійсненності поліцейських та розробка засобів його діагностики. У роботі сформульовано поняття «особистісно-професійна здійсненність», що представлене в роботі як поєднання особистісної реалізованості суб'єкта в житті та самореалізації в професійній діяльності, які в цілісності являють собою безперервний простір життєздійснення особистості, що забезпечує відчуття

задоволеності життям та особистісно-професійної комплементарності. Досліджено теоретичні аспекти особистісно-професійної здійсненності, зокрема аналіз психологічних і професійних викликів у діяльності поліцейських, феноменів задоволення та задоволеності поліцейською діяльністю, основних потреб і цілей розвитку, а також процесів балансування між професійним і особистим життям. Розроблено концепцію особистісно-професійної здійсненності поліцейських, визначено психологічні референти цього феномена. Запропоновано методiku діагностики особистісно-професійної здійсненності поліцейських, проведено її психометричну оцінку, перевірку надійності та апробацію в умовах нормального та екстремального виконання професійних обов'язків. Окреслено багатовимірну модель особистісно-професійної здійсненності поліцейських, яка складається з п'яти блоків: самоідентифікація, самоставлення, уявлення про професійне майбутнє, ціннісні орієнтації та емоційні контексти. Надано рекомендації щодо її розвитку в контексті професійної підготовки та психологічного супроводу діяльності поліцейських в стресових умовах служби. Ключові слова: екстремальні умови служби, емоційні переживання, життєздійснення, лідерство, особистісна здійсненність, особистісно-професійна здійсненність, плинність кадрів, поліцейські, професійна діяльність, професійне вигорання, професійні виклики, професійне самоздійснення, стресові умови, цінності.

2. Psychology of personality and professional fulfilment of police officers - Qualifying scientific work on manuscript rights. Thesis for the degree of Doctor of Psychology in specialty 19.00.06 "Legal Psychology"(053-"Psychology") – Kharkiv National University of Internal Affairs, Kharkiv. 2025. Ukrainian society is experiencing one of the most difficult trials in its recent history, which radically changes life, demanding from every indomitability, adaptability and internal stability, in particular - from police officers, whose official activity and personal qualities are subjected to unprecedented tests. The scientific novelty of the results is that for the first time: the concept of "personality and professional fulfilment" is formulated in the work as a combination of personal realization of the subject in life and self-realization in professional activity, which in integrity represent a continuous space of life fulfilment of the personality, which provides a sense of contentment with life and personal and professional complementarity; system analysis of the components of personality and professional fulfilment of police was carried out; the author's multidimensional model of personality and professional fulfilment, which consists of five blocks: self-identification of personality; self - attitude; ideas about own professional future; values and involvement in activity, emotional contexts of personality and professional fulfilment; a comprehensive technique for diagnosing personal and professional feasibility, adapted to wartime conditions, has been developed and tested, which allows assessing the level of personal and professional readiness of police officers to effectively perform their duties in crisis situations, identifying factors that affect resilience and adaptation to extreme conditions, as well as predicting potential risks and ways to minimize them. The work further developed modern scientific ideas regarding the contribution of ethical standards to the functioning of the professional integrity of police officers; personal and professional characteristics of police officers as referents of their life fulfillment; methods of psychodiagnostic work with police officers, in particular through the development of a new technique that integrates the assessment of personal factors and professional challenges; the essence of the balance between work and personal life in police officers, which involves the integration of psychological, social and organizational components necessary to ensure professional and personal effectiveness; understanding of methodological approaches to interpreting the concepts of satisfaction with the profession and contentment in it by constructing the concept of personal and professional of police officers. The dissertation improves scientific approaches to assessing the needs, goals and processes of professional development of police officers, which consolidate individual needs with the requirements of policing practice; scientific ideas about psychological coordinates in the discourse of a sense of the fullness of life, specified in accordance with police activities; scientific provisions on the directions and tasks of professional and psychological training of police personnel, in particular on improving personal and professional fulfillment; methodological approaches to organizing psychological work with personnel of the National Police of Ukraine, which provide a comprehensive approach to professional and personal development in the face of modern challenges. The first chapter conducted a detailed theoretical and methodological analysis of the major challenges facing the police and directly affecting the effectiveness of police professional activity. It is noted that police activity is multifaceted and highly stress. The second chapter defines

the theoretical and methodological foundations of studying the personality and professional feasibility of police, which allowed to formulate its conceptual definition. The third chapter is devoted to a detailed description of the empirical study. The fourth chapter empirically investigates the psychological components of police officers' personality's fulfillment. The fifth section identifies the features of the psychological referents of professional self-fulfillment of police officers. The sixth chapter establishes the specifics of the components of the personal and professional fulfillment of police officers. The seventh chapter presents the author's technique "Diagnostics of personality and professional fulfillment". Its reliability and validity have been proven. The eighth chapter presents a multidimensional model of personality and professional feasibility of police officers, which covers five major blocks.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Пономаренко Я.С. Психологічні аспекти особистісно-професійної здійсненності поліцейських: монографія. Харків: Факт, 2023. 372 с. ISBN 978-617-8175-56-6
- 1. Пономаренко Я.С. Цінності у структурі особистості працівників поліції з різним рівнем особистісної здійсненності. Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського. Серія: Психологія. 2021. Т. 32(71). № 6. С. 96-101. <https://doi.org/10.32838/2709-3093/2021.6/16>
- 2. Пономаренко Я.С. Уявлення щодо власного професійного майбутнього у поліціантів з різним рівнем особистісного здійснення. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Психологія. 2021. № 3. С. 71-74. <https://doi.org/10.32782/psy-visnyk/2021.3.14>
- 3. Пономаренко Я.С. Самореалізація у контексті часової перспективи у поліцейських з різним рівнем особистісно-професійної здійсненності. Перспективи та інновації науки. 2021. № 5(5). С. 803-813. [https://doi.org/10.52058/2786-4952-2021-5\(5\)-803-813](https://doi.org/10.52058/2786-4952-2021-5(5)-803-813)
- 4. Пономаренко Я.С. Професійні цінності поліцейських з різним рівнем професійного самоздійснення. Наукові перспективи. 2021. № 12(18). С. 469-481. [https://doi.org/10.52058/2708-7530-2021-12\(18\)-469-481](https://doi.org/10.52058/2708-7530-2021-12(18)-469-481)
- Пономаренко Я.С. Самоставлення поліцейських з різним рівнем особистісно-професійної здійсненності. Габітус. 2021. № 32. С. 203-207. <https://doi.org/10.32843/2663-5208.2021.32.36>
- Пономаренко Я.С. Особливості часової перспективи поліцейських з різним рівнем професійної самореалізації. Наукові праці МАУП. Психологія. 2021. № 3(52). С. 122-126. <https://doi.org/10.32689/maup.psych.2021.3.17>
- Пономаренко Я.С. Роль емоцій у професійній діяльності поліцейських з різним рівнем особистісної здійсненності. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Психологія. 2021. № 4. С. 72-75. <https://doi.org/10.32782/psy-visnyk/2021.4.14>
- Пономаренко Я.С. Емоційна складова у професійній діяльності поліцейських з різним рівнем професійного самоздійснення. Наукові праці МАУП. Психологія. 2021. № 4(53). С.52-56. <https://doi.org/10.32689/maup.psych.2021.4.9>
- Ponomarenko Ya.S. The semantic content of the values of police officers with different levels of personal and professional fulfilment. Scientific Bulletin of Mukachevo State University. Series «Pedagogy and Psychology». 2022. № 8(1). P. 31-37. [https://doi.org/10.52534/msu-pp.8\(1\).2022.31-37](https://doi.org/10.52534/msu-pp.8(1).2022.31-37)

- Пономаренко Я.С. Емпіричне дослідження особливостей самоствавлення поліцейських. Дніпровський науковий часопис публічного управління, психології, права. 2022. № 1. С. 87-92. <https://doi.org/10.51547/ppp.dp.ua/2022.1.13>
- Пономаренко Я.С. Психологічний зміст емоцій у поліцейських з різним рівнем особистісно-професійної здійсненності. Вісник Львівського університету. Серія психологічні науки. 2022. № 12. С. 100-106. <https://doi.org/10.30970/PS.2022.12.11>
- Пономаренко Я.С. Брехня у структурі психозахисної поведінки поліцейських в контексті особистісної здійсненності. Габітус. 2022. № 35. С. 208-213. <https://doi.org/10.32843/2663-5208.2022.35.32>
- Пономаренко Я.С. Психологічний аналіз особистісних рис та їх взаємодія зі здатністю до прогнозування в контексті особистісно-професійної здійсненності. Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського. Серія: Психологія. 2022. Т. 33(72). № 2. С. 172-177. <https://doi.org/10.32838/2709-3093/2022.2/28>
- Пономаренко Я.С. Психологічна структура особистості поліцейських в контексті професійної здійсненності. Габітус. 2022. № 36. С. 283-288. <https://doi.org/10.32843/2663-5208.2022.36.47>
- Пономаренко Я.С. Психологічний зміст особистісних факторів у поліцейських з різним рівнем особистісної здійсненності. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Психологія. 2022. № 1. С. 72-76. <https://doi.org/10.32782/psy-visnyk/2022.1.14>
- Пономаренко Я.С. Комплексне дослідження лідерських здібностей працівників поліції в контексті їх особистісно-професійної здійсненності. Вчені записки НУ імені В.І. Вернадського. Серія: Психологія. 2022. Т. 33(72). № 3. С. 100-105. <https://doi.org/10.32838/2709-3093/2022.3/17>
- Пономаренко Я.С. Професійне самоздійснення поліцейських в контексті їх готовності до інноваційної діяльності та толерантності до невизначеності. Вісник Львівського університету. Серія психологічні науки. 2022. № 13. С. 123-129. <https://doi.org/10.30970/PS.2022.13.15>
- Пономаренко Я.С. Самоуправління поліцейських в контексті їх особистісно-професійної здійсненності. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Психологія. 2022. № 2. С. 51-55. <https://doi.org/10.32782/psy-visnyk/2022.2.10>
- Пономаренко Я.С. Психологічна проблематика самоорганізації офіцерів поліції з різним рівнем професійної здійсненності. Габітус. 2022. № 41. С. 267-271. <https://doi.org/10.32782/2663-5208.2022.41.47>
- Пономаренко Я.С. Самоорганізація поліцейських через призму євроінтеграційних змін. Вісник Львівського університету. Серія психологічні науки. 2022. Спецвипуск. С. 86-93. <https://doi.org/10.30970/PS.2022.spec.12>
- Пономаренко Я.С. Специфіка особистісно-професійної здійсненності поліцейських з різним стажем роботи в поліції. Вісник Львівського університету. Серія психологічні науки. 2022. № 14. С. 55-61. <https://doi.org/10.30970/PS.2022.14.7>
- Пономаренко Я.С. Гендерний аспект особистісно-професійної здійсненності поліцейських. Габітус. 2023. № 45. С. 249-253. <https://doi.org/10.32782/2663-5208.2023.45.41>
- Пономаренко Я.С. Психологічний опис переживань у професійній діяльності поліції. Габітус. 2023. № 46. С. 238-242. <https://doi.org/10.32782/2663-5208.2023.46.39>
- Пономаренко Я.С. Психологічні аспекти агресивності серед поліцейського персоналу. Вісник Харківського національного університету внутрішніх справ. 2024. № 3 (106). С. 308-319. <https://doi.org/10.32631/v.2024.3.27>
- Пономаренко Я.С. Аналіз стресових чинників у професійній діяльності поліцейських під час війни. Наукові перспективи. 2024. № 8(50). С. 929-941. [https://doi.org/10.52058/2708-7530-2024-8\(50\)-929-941](https://doi.org/10.52058/2708-7530-2024-8(50)-929-941)
- Shvets D., Yevdokimova O., Okhrimenko I., Ponomarenko Y., Aleksandrov Y., Okhrimenko S., Prontenko K. The New Police Training System: Psychological Aspects. Postmodern Openings. 2020. № 11(1Sup1). P. 200-217. <https://doi.org/10.18662/po/11.1sup1/130>
- Yevdokimova O., Okhrimenko I., Filonenko V., Shylina A., Ponomarenko Y., Okhrimenko S., Aleksandrov D. The Problem of Unconscious Aggressiveness of Criminals in the Conditions of Postmodern Society Development. Postmodern Openings. 2020. № 11(2Sup1). P. 182-199. <https://doi.org/10.18662/po/11.2Sup1/186>

- Ostapovich V., Barko V., Okhrimenko I., Yevdokimova O., Ponomarenko Y., Prontenko K., Antonova O., Sydorhuk N., Sokolovskiy O., Bloshchynskiy I. Psychological Profile of Successful Criminal Police Officer. *International Journal of Applied Exercise Physiology*. 2020. № 9(3). P. 120-133.
<https://doi.org/10.26655/IJAEP.2020.3.27>
- Ponomarenko Y., Okhrimenko I., Klymenko I., Shvets D., Yevdokimova O., Okhrimenko S. Peculiarities of Decision Making by Police Officers with Different Levels of Professional Self-Fulfilment. *BRAIN. Broad Research in Artificial Intelligence and Neuroscience*. 2022. № 13(2). P. 328-346.
<https://doi.org/10.18662/brain/13.2/346>
- Okhrimenko I.M, Ponomarenko Y.S, Shvets D.V., Ostapovich V.P., Kutsenko D.V., Torlo O.I., Hnatyuk S.S. The Effect of Physical Training on Health and Psycho-Emotional State of Managers of Law Enforcement Agencies. *Wiadomości Lekarskie Medical Advances*. 2023. Volume LXXVI, Issue 02. P. 285-291.
<https://doi.org/10.36740/WLek202302106>
- Yevdokimova O., Okhrimenko I., Ponomarenko Ya., Shylina A., Hresa N. Formation of New Professional and Communicative Identity of Future Police Officers. *Applied Linguistics Research Journal*. 2021. № 5(4). P. 17-26.
<https://doi.org/10.14744/alrj.2021.70446>
- Пономаренко Я.С. Чесність у взаємозв'язках з механізмами психологічного захисту у поліцейських з різним рівнем професійного самоздійснення. *Pomiędzy. Polonistyczno-Ukrainoznawcze Studia Naukowe*. 2022. № 4(7). С. 123-130. <https://doi.org/10.15804/PPUSN.2022.04.11>
- Посохова Я.С. Здатність до прогнозування як фактор успішної професійної діяльності операторів та диспетчерів служби «102» Національної поліції України. Підготовка правоохоронців правопорядку в Харкові (1917-2017 рр.): зб. наук. ст. і тез доп. на наук.-практ. конф. до 100-річчя підготовки охоронців правопорядку в Харкові (м. Харків, 25 листопада 2017 р.). Х.: ХНУВС, 2017. С. 238-240.
- Посохова Я.С. Роль комунікації у професійній діяльності поліцейських (інспекторів) патрульної поліції. Актуальні питання теорії та практики психолого-педагогічної підготовки фахівців в умовах сучасного освітнього простору: матеріали IV науково-практичної конференції (м. Харків, 20 квітня 2018 р.). Х.: ХНУВС, 2018. С. 48-51.
- Посохова Я.С. Превентивна діяльність поліцейських: психологічні особливості здійснення. Підготовка поліцейських в умовах реформування системи МВС України: зб. наук. пр. (м.Харків, 24 травня 2018 р.) / МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ, Каф. спец. фіз. підготовки ф-ту № 2. Харків: ХНУВС, 2018. С. 106-109.
- Пономаренко Я.С. Ригідність як анти-компетенція працівника Національної поліції України. Соціально-психологічні засади неконфліктної взаємодії між поліцією і населенням в соціумі: збірник тез доповідей учасників круглого столу (м. Львів, 22 листопада 2018 р.). Львів: ЛьвДУВС. 2018. С. 126-130.
- Пономаренко Я.С. Психолого-педагогічні передумови формування готовності поліцейських до інноваційної діяльності. Психологічні та педагогічні проблеми професійної освіти та патріотичного виховання персоналу системи МВС України: тези доп. всеукр. наук.-практ. конф. (м. Харків, 05 квітня 2019 р.). Х.: ХНУВС, 2019. С. 87-90.
- Пономаренко Я.С. Емоційний інтелект як інтегральна ознака особистості поліцейського в ситуаціях проблемного спілкування. Харківський національний університет внутрішніх справ: 25 років досвіду та погляд у майбутнє (1994–2019 рр.): зб. тез доп. на міжнар.наук.-практ. конф. до 25-річчя створення ун-ту (м. Харків, 22 листопада 2019 р.). Х.: ХНУВС, 2019. С. 372-375.
- Пономаренко Я.С. Психолого-педагогічні підходи до вивчення комунікабельності як системної властивості особистості поліцейського. Психологічні та педагогічні проблеми професійної освіти та патріотичного виховання персоналу системи МВС України: тези доп. Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Харків, 27 березня 2020 р.). Х.: ХНУВС, 2020. С. 245-248.
- Пономаренко Я.С. Тривожність у професійному спілкуванні патрульних поліцейських. Modernization of the educational system: word trends and national peculiarities: III International scientific conference (February 21 th, 2020). Kaunas, Lithuania: Izdevnieciba «Baltija Publishing», 2020. P. 114-118.

- Пономаренко Я.С. Становлення особистості поліцейського: психологічний дискурс. Харківський національний університет внутрішніх справ: 20 років у статусі національного: матеріали міжнар. наук.-практ. конф. (м. Харків, 02 березня 2021 р.). Х.: ХНУВС, 2021. С. 333-334.
- Пономаренко Я.С. Прийняття рішень поліцейськими на місці події: психологічний аналіз проблеми. Психологічні та педагогічні проблеми професійної освіти та патріотичного виховання персоналу системи МВС України: тези доп. наук.-практ. конф. (м. Харків, 02 квітня 2021 р.). Харків: ХНУВС, 2021. С. 155-158.
- Пономаренко Я.С. Типологічні особливості особистості поліцейського: емпіричні напрацювання. Особистість, суспільство, закон: тези доп. Учасників міжнар. наук.-практ. конф., присвяч. пам'яті проф. С.П. Бочарової (м. Харків, 15 квітня 2021 р.). Х.: ХНУВС, 2021. С. 99-103.
- Пономаренко Я.С. Задоволеність роботою поліцейськими: закордонний вимір проблеми. Актуальні питання психологічного забезпечення діяльності Національної поліції та закладів вищої освіти МВС України: матеріали III міжвідом. наук.-практ. круглого столу (м. Київ, 29 квітня 2021 р.). Київ: НАВС, 2021. С. 129-132.
- Пономаренко Я.С. Особистісні риси працівників ризиконебезпечних професій: закордонний вимір проблеми. Соціально-психологічне забезпечення діяльності сил безпеки та оборони України: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Харків, 28 травня 2021 р.). Х.: Національна академія Національної гвардії України, 2021. С. 198-202.
- Пономаренко Я.С. Погляди закордонних вчених на готовність до змін в період професійного становлення. Професійна підготовка поліцейських в Україні: методологія, теорія, практика: матеріали IV Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції (м. Херсон, 28 травня 2021 р.). Херсон: ОДУВС Херсонський факультет, 2021. С. 204-209.
- Пономаренко Я.С. Розпізнавання брехні поліцейськими як превентивна міра боротьби зі злочинністю. Організаційно-правове забезпечення підрозділів превентивної діяльності Національної поліції: матеріали регіонального круглого столу (м. Дніпро, 04 червня 2021 р.). Дніпро: ДДУВС, 2021. С. 20-23.
- Пономаренко Я.С. Обман як негативний фактор впливу на вектор розвитку суспільства: психологічний вимір проблеми. Сталий розвиток суспільства: концептуальні та практичні аспекти: матеріали I міжнародної науково-практичної конференції (м. Рівне, 11 червня 2021 р.). Рівне: Рівненський державний аграрний університет, 2021. С. 345-349.
- Пономаренко Я.С. Готовність до змін в період професійного становлення курсантів та курсанток поліцейського вишу. Правові гарантії тендерної рівності в секторі безпеки і оборони України: матеріали круглого столу (м. Львів, 17 червня 2021 р.). Львів: ЛДУВС, 2021. С. 115-119.
- Пономаренко Я.С. Психологічні особливості схильності працівників поліції до обману. Актуальні проблеми психологічного забезпечення службової діяльності працівників правоохоронних органів: матеріали II міжнародній науково-практичній конференції (м. Київ, 28 жовтня 2021 р.). Київ: ДНДІ МВС України, 2021. С. 66-69.
- Пономаренко Я.С. Порівняльний аналіз специфіки особистісної готовності до інновацій у майбутній професії. Актуальні проблеми сучасної психології: матеріали міжнародної науково-практичної конференції (м. Дніпро, 28 жовтня 2021 р.). Дніпро: Вищий навчальний приватний заклад «Дніпровський гуманітарний університет», 2021. С. 41-46.
- Пономаренко Я.С. Готовність до змін як ключова ознака забезпечення недискримінаційного підходу у діяльності поліції. Толерантність в системі цінностей сучасної особистості: матеріали Всеукраїнської наукової конференції (м. Маріуполь, 12 листопада 2021 р.). Маріуполь: Донецький державний університет внутрішніх справ, 2021. С. 529-533.
- Пономаренко Я.С. Психозахисна поведінка особового складу у секторі безпеки й оборони України. Сучасні тенденції та перспективи розвитку фізичної підготовки та спорту Збройних Сил України, правоохоронних органів, рятувальних та інших спеціальних служб на шляху євроатлантичної інтеграції України: тези V міжнародної науково-практичної конференції (м. Київ, 25 листопада 2021 р.).

Національний університет оборони України імені Івана Черняхівського. Київ: НУОУ, 2021. С. 317-320.

- Пономаренко Я.С. Аналіз детермінант готовності до організаційних змін в період професійного розвитку поліцейських. Міжнародні та національні аспекти вдосконалення правоохоронної та судово-експертної діяльності в умовах глобалізації: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (м. Херсон, 26 листопада 2021 р.). Одеса: ОДУВС, 2021. С. 320-324.
- Пономаренко Я.С. Поліція в умовах війни: професійні стресові фактори. Особистість, суспільство, війна: тези доповідей учасників міжнародного психологічного форуму (м. Харків, 15 квітня 2022 р.). Х.: ХНУВС, 2022. С. 108-111.
- Пономаренко Я.С. Специфіка психозахисної поведінки у поліцейських з різним рівнем особистісної здійсненності. Авіація, промисловість, суспільство: матеріали III Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Кременчук, 12 травня 2022 р.). Х.: ХНУВС, 2022. С. 661-664.
- Пономаренко Я.С. Психологічна безпека поліцейської діяльності. Менеджмент і безпека в умовах війни: теоретичні та прикладні аспекти: матеріали-науково-практичної інтернет-конференції (м. Львів, 13 травня 2022 р.). Львів: ЛьвДУВС, 2022. С. 277-280.
- Пономаренко Я.С. Психологічний огляд ригідності під час прийняття рішень в екстремальній практиці поліціювання. Актуальність та особливості наукових досліджень в умовах воєнного стану: збірник тез міжнародної науково-практичної інтернет-конференції з нагоди відзначення Дня науки – 2022 в Україні (м. Київ, 24 травня 2022 р.). Київ: ДНДІ МВС України, 2022. С. 188-190.
- Пономаренко Я.С. Психологічні передумови розвитку стійкості у поліцейських: огляд закордонних студій. Підготовка правоохоронців в системі МВС України в умовах воєнного стану: зб. наук. пр. (м. Харків, 26 травня 2022 р.). Х.: ХНУВС, 2022. С. 234-236.
- Пономаренко Я.С. Психологічна ресурсність у взаємозв'язках з асертивними копінгамі у поліцейських з високим рівнем професійного самоздійснення. Особистість та суспільство в цифрову еру: психологічний вимір (до 25-річчя Національного університету «Одеська юридична академія» та 175-річчя Одеської школи права): матеріали III Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Одеса, 24 черв. 2022 р.) / Нац. ун-т «Одес. юрид. акад.», каф-ра психології. Одеса: Національний університет «Одеська юридична академія», 2022. С. 188-192.
- Пономаренко Я.С. Теоретичні контексти щодо вміння поліцейських розпізнавати ознаки психічного розладу. Забезпечення психологічної допомоги в секторі Сил оборони України: зб. тез всеукр. міжвід. психол. форуму (м. Київ, 30 червня 2022 р.). Київ: «Вид-во Людмила», 2022. С. 268-271.
- Пономаренко Я.С. Особистісна здійсненність як запорука психологічного добробуту поліцейських. Психічне здоров'я особистості у кризовому суспільстві: збірник матеріалів VII всеукраїнської науково-практичної конференції (28 жовтня 2022 р.). Львів: ЛьвДУВС, 2022. С. 280-284.
- Пономаренко Я.С. Виявлення та подолання психологічних наслідків стресу у поліцейських. Актуальні проблеми психологічного забезпечення службової діяльності працівників правоохоронних органів: зб. матеріалів III міжнар. наук.-практ. конф. (м. Київ, 31 жовтня 2022 р.). Київ: «Вид-во Людмила», 2022. С. 127-130.
- Пономаренко Я.С. Психологічні аспекти недискримінаційної діяльності в практиці поліціювання. Виклики толерантності в умовах російської воєнної агресії: матеріали Всеукраїнської науково-дискусійної платформи, яка приурочена до міжнародного дня толерантності (м. Кропивницький, 16 листопада 2022 р.). Кропивницький: ДонДУВС, 2022. С. 54-57.
- Пономаренко Я.С. Професійна етика та чесність поліцейських як пріоритетні завдання фахової підготовки. Духовно-інтелектуальне виховання і навчання молоді в XXI столітті: міжнар. період. зб. наук. пр. Харків: ВІНОТ, 2022. Вип. 4. С. 708-710.
- Пономаренко Я.С. Роль поліцейського лідерства в період кризи. Актуальні аспекти психологічного забезпечення професійної діяльності сил безпеки та оборони України: матеріали VIII всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Харків, 30 листопада 2022 р.). Х.: НА НГУ, 2022. С. 169-173.

- Пономаренко Я.С. Психологічний ракурс проблеми правомірної поведінки поліцейських. Психологічні та педагогічні проблеми професійної освіти та патріотичного виховання персоналу системи МВС України: матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Вінниця, 24 березня 2023 р.). Вінниця: ХНУВС, 2023. С. 98-99.
- Пономаренко Я.С. Психоемоційне здоров'я поліцейських в умовах воєнного стану. Особистість, суспільство, війна: тези доповідей учасників міжнародного психологічного форуму (м. Харків, 07 квітня 2023 р.). Х.: ХНУВС, 2023. С. 184-188.
- Пономаренко Я.С. Огляд ключових психологічних характеристик необхідних у практиці поліціювання. Підготовка правоохоронців в системі МВС України в умовах воєнного стану: зб. наук. пр. конф. (м. Харків, 26 травня 2023 р.). Вінниця: ХНУВС, 2023. С. 119-122.
- Пономаренко Я.С. Google-forms як метод проведення психологічних досліджень у практиці поліціювання. Актуальність та особливості наукових досліджень в умовах воєнного стану: збірник матеріалів III міжнародної науково-практичної інтернет-конференції з нагоди відзначення Дня науки – 2023 в Україні (м. Київ, 23 травня 2023 р.). Київ: ДНДІ МВС України, 2023. С. 400-402.
- Пономаренко Я.С. До проблеми психологічного оцінювання самопочуття у поліцейських. Забезпечення психологічної допомоги в секторі безпеки та оборони України: збірник тез доп. II всеукр. міжвід. психол. форуму (м. Київ, 30 травня 2023 р.). Київ: ДНДІ МВС України, 2023. С. 169-172.
- Пономаренко Я.С. Огляд наукових джерел щодо проблеми саморегуляції. Соціально-психологічне забезпечення діяльності сил безпеки та оборони України: тези доп. III Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Харків, 30 травня 2023 р.). Х.: НАНГУ, 2023. С. 82-85.
- Пономаренко Я.С. Духовність як ресурс подолання стресу у поліціантів: закордонний досвід вивчення проблеми. Духовно-інтелектуальне виховання і навчання молоді в XXI столітті: міжнар. період. зб. наук. пр. / за заг. ред. В.П. Баби́ча, О.М. Хвостиченка (27 жовтня 2023 р.). Харків: ВІНОТ, 2023. Вип. 5. С. 303-307.
- Пономаренко Я.С. Духовність у структурі особистості поліцейського. «Війна. Психотерапія травми»: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, м. Львів, 10-11 листопада 2023 р., 2023. С. 78-80.
- Пономаренко Я.С. Духовне лідерство в професійній діяльності поліції. Актуальні аспекти психологічного забезпечення професійної діяльності сил безпеки та оборони України: Матеріали ІХ всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Харків, 29 листопада 2023 року). Харків: Національна академія Національної гвардії України, 2023. С. 43-48.
- Пономаренко Я.С. Психологічні контексти дослідження духовного лідерства та морального духу в поліції. Психологічні та педагогічні проблеми професійної освіти та патріотичного виховання персоналу системи МВС України: матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Вінниця, 29 берез. 2024 р.) / МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ; Нац. акад. правових наук України. Вінниця: ХНУВС, 2024. С. 131-133.
- Пономаренко Я.С. Особистісно-професійна здійсненність поліцейських: практичний аспект дослідження. «Актуальність та особливості наукових досліджень в умовах воєнного стану»: збірник матеріалів ІV Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції з нагоди відзначення Дня науки –2024 в Україні (м. Київ, 22 травня 2024 року). Київ: ДНДІ МВС України, 2024. С. 415-418.
- Пономаренко Я.С. Самовладання в поліції: аналіз викликів та перспектив. Підготовка правоохоронців в системі МВС України в умовах воєнного стану: зб. наук. пр. / (м. Вінниця, 30 травня 2024 р.). МВС України; Нац. акад. правових наук України; Харків. нац. ун-т внутр. справ, каф. тактич. та спец.-фіз. підгот. ф-ту № 3. Харків: ХНУВС, 2024. С. 86-88.
- Пономаренко Я.С. Особистісне зростання фахівців сектору безпеки та оборони: теоретичні та практичні підстави для вивчення. Соціально-психологічне забезпечення діяльності сил безпеки та оборони України: тези доп. V Всеукр. наук.-практ. конф., (м. Харків, 31 трав. 2024 р.) / Нац. акад. Нац. гвардії України, ГО «Ін-т психології здоров'я», Харків. нац. ун-т внутр. справ, Черкас. ін-т пожеж. безпеки імені

героїв Чорнобиля Нац. ун-ту цивіл. захисту України. Харків: НА НГУ, 2024. С. 87-90.

- Пономаренко Я.С. Розуміння психологічних проблем поліцейських, які постраждали від війни. Актуальні проблеми психологічного забезпечення службової діяльності працівників правоохоронних органів: зб. Матеріалів V Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Київ, 31 жовтня 2024 р.). Київ: ДНДІ МВС України, 2024. С. 307-310.
- Пономаренко Я.С. Стигма психічного здоров'я в умовах військової служби. Актуальні проблеми діяльності складових сектору безпеки і оборони України (до 10-ої річниці створення Національної гвардії України): тези Всеукраїнської науково-практичної конференції (24 жовтня 2024 року). Харків: Вид-во НАНГУ, 2024. С. 682-685.
- Пономаренко Я.С. Психологічна безпека у професійній діяльності поліцейських. Актуальні питання підготовки фахівців для сектору безпеки і оборони в умовах війни (з нагоди Дня Університету): матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Кропивницький, 19 квіт. 2024 р.) / МВС України, Донец. держ. ун-т внутр. справ. Кропивницький: ДонДУВС, 2024. С. 510-516.
- Пономаренко Я.С. Життестійкість як ключовий чинник психологічного забезпечення професійної діяльності фахівців ризиконебезпечних професій. Психологія особистості фахівця в умовах воєнного часу та поствоєнної реабілітації: збірник матеріалів ІХ Всеукраїнської науково-практичної конференції (25 жовтня 2024 року) / уклад. В. С. Бліхар. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2024. С. 286-290.
- Пам'ятка працівника Національної поліції України: Інформаційно-довідкові матеріали з питань професійного спілкування поліцейських / [уклад.: Клименко І.В., Швець Д. В., Євдокімова О. О., Посохова Я. С.]; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків, 2017. 52 с. <https://dspace.univd.edu.ua/items/770f5193-a6c4-4b40-a9eb-a6e4e29af480>
- Психологія у професійній діяльності поліції: навч. посіб. / [О.О. Євдокімова, І.В. Жданова, Д.В. Швець, Я.С. Посохова та ін.]; за заг. ред. В.В. Сокурєнко; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків, 2018. 426 с. <https://cutt.ly/pnb1RBR>
- Психодіагностичні матеріали. В допомогу психологу поліції. Частина 2: методичний посібник / уклад. Л. П. Чепіга, Ю.Л. Твердохвалова, І.В. Жданова, А.А. Шиліна, Я.С. Пономаренко, Л.О. Бондаренко, Н.А. Кобилко; за ред. докт. психол. наук, проф. О.О. Євдокімової. Харків: ХНУВС, 2024. 116 с. ISBN 978-617-8518-44-8.

Наукова (науково-технічна) продукція: методи, теорії, гіпотези

Соціально-економічна спрямованість: підвищення продуктивності праці

Охоронні документи на ОПІВ:

Винаходи, корисні моделі, промислові зразки

Розроблено та апробовано корисну модель психодіагностичного інструменту для оцінки особистісно-професійної здійсненності поліцейських, що базується на багатовимірній концепції цього феномену та адаптована для використання в нормальних і екстремальних умовах виконання професійних обов'язків

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0113U008196

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кокун Олег Матвійович
2. Oleh Kokun

Кваліфікація: д. психол. н., професор, 19.00.02**Ідентифікатор ORCID ID:** Не застосовується**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Інститут психології імені Г. С. Костюка Національної академії педагогічних наук України**Код за ЄДРПОУ:** 02141213**Місцезнаходження:** вул. Паньківська, буд. 2, Київ, 01033, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Національна академія педагогічних наук України**Ідентифікатор ROR:****Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Кісіль Зоряна Романівна
2. Zoryana Kisil

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 19.00.06**Ідентифікатор ORCID ID:** Не застосовується**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Львівський державний університет внутрішніх справ**Код за ЄДРПОУ:** 08571995**Місцезнаходження:** вул. Городоцька, буд. 26, Львів, 79007, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Міністерство внутрішніх справ України**Ідентифікатор ROR:****Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Большакова Анастасія Миколаївна
2. Anastasiya Bolshakova

Кваліфікація: д. психол. н., професор, 19.00.07**Ідентифікатор ORCID ID:** Не застосовується**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди**Код за ЄДРПОУ:** 02125585

Місцезнаходження: вул. Алчевських, буд. 29, Харків, Харківський р-н., 61002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бойко-Бузиль Юлія Юріївна

2. Yuliia Y. Boiko-Buzyl

Кваліфікація: д. психол. н., професор, 19.00.06, 19.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація: ;Google scholar;ORCID

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571096

Місцезнаходження: пр-т Л. Ландау, 27, Харків, Харківський р-н., 61080, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Мілорадова Наталія Едуардівна

2. Nataliya Miloradova

Кваліфікація: д. психол. н., професор, 19.00.06

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571096

Місцезнаходження: пр-т Л. Ландау, 27, Харків, Харківський р-н., 61080, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Барко Вадим Іванович

2. Vadim Barko

Кваліфікація: д. психол. н., професор, 19.00.06

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571096

Місцезнаходження: пр-т Л. Ландау, 27, Харків, Харківський р-н., 61080, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Євдокімова Олена Олександрівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Євдокімова Олена Олександрівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Філоненко В.М.

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна